

Maria Cybulska

O ustroju adwokatury w Rumunii [przegląd artykułu Stefana Klyty, zamieszczonego w Nr 9(1963) czasopisma "Nowe Prawo"]

Palestra 8/1(73), 60-61

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dzy rodzicielskiej, które z reguły nie mają związku z rozwiązaniem małżeństwa. Autor dochodzi więc do wniosku, że temu z rodziców, któremu wykonanie władzy rodzicielskiej nie zostało powierzone, władza rodzicielska mimo to przysługuje, chociaż w zasadzie rodzic ten jej nie wykonuje w zakresie zwykłych czynności. Natomiast czynności, które przekraczają zakres zwykłego wykonywania władzy rodzicielskiej (np. decyzja w sprawie przysposobienia dziecka) powinna być podjęta z udziałem drugiego rodzica. Gdyby stanowisko tego rodzica było sprzeczne z interesem dziecka, może to powodować pozbawienie go władzy rodzicielskiej.

Koncepcja zachowania władzy rodzicielskiej przez tego z rodziców, któremu wykonanie władzy rodzicielskiej nie zostało powierzone, ma ogromne znaczenie także w wypadkach, gdy władza rodzicielska drugiego z rodziców wygasła (np. wskutek śmierci, ubezwłasnowolnienia lub z innych przyczyn). Przy zastosowaniu bowiem tej koncepcji drugi z rodziców zacznie automatycznie wykonywać władzę rodzicielską, co niewątpliwie leży w interesie dziecka.

Reasumując, autor wywodzi, że „art. 437 k.p.c. wprowadzony został jedynie po to, żeby uniknąć kolizji między uprawnieniami każdego z rozwiedzionych małżonków w stosunku do osoby dziecka. W celu uniknięcia takiej kolizji zbędne jest jednoczesne pozbawienie władzy rodzicielskiej jednego z rodziców”.

Według projektu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego „sąd powierza wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę drugiego z nich do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka”. Powyższe sformułowanie wskazuje na to, że Komisja Kodyfikacyjna stanęła na stanowisku, iż powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców nie łączy się z pozbawieniem władzy rodzicielskiej drugiego. Zdaniem autora, należałoby również wskazać uprawnienia, w zakresie których sąd nie może ograniczyć praw tego z rodziców, któremu wykonywanie władzy rodzicielskiej nie zostało powierzone. Do tych uprawnień należy zaliczyć prawo reprezentowania dziecka w pewnych wyjątkowych sytuacjach życiowych.

○ ustroju adwokatury w Rumunii

pisze Stefan Klyta na łamach nru 9 (1963) „Nowego Prawa”.

Obowiązujący obecnie w Rumunii ustrój adwokatury unormowany został na podstawie przepisów z 1958 roku (dekret Nr 281 ogłoszony w Biuletynie Rządowym Nr 11/1958).

Adwokatura zorganizowana jest w kolegiach adwokackich, które zrzeszają wszystkich adwokatów na terenie sądu (będącego odpowiednikiem naszego sądu wojewódzkiego). Kolegia są osobami prawnymi. Władze ich są następujące: walne zebranie wszystkich członków oraz rada kolegium wybierana przez walne zebranie. Rada odpowiada za swą działalność nie tylko przed walnym zebraniem członków, ale także przed Ministrem Sprawiedliwości.

Adwokatura rumuńska, zgodnie z konstytucyjnymi założeniami prawa do obrony oraz w celu realizacji zasad immunitetu, podlega ministrowi sprawiedliwości. Podporządkowaniu podlegają jedynie organy wykonawcze adwokatury, tj. rada, przy czym zakres tego podporządkowania jest ściśle ograniczony przepisami art. 20 ustawy. Minister sprawiedliwości może rozwiązać radę kolegium. gdy działalność jej jest sprzeczna z prawem.

Pomoc prawna ludności udzielana jest w zespołach adwokackich, przy czym wybór zespołu i adwokata należą do klienta. Wynagrodzenie płatne jest w zespole i rejestrowane w specjalnej kartotece, która w razie niezapłacenia należnego honorarium stanowi podstawę do wydania tytułu egzekucyjnego przez państwowe biuro notarialne. Zespoły obowiązane są do prowadzenia obron z urzędu, które wyznacza sąd. Obrony takie są w zasadzie płatne. Zespoły powołane są również do udzielania — na żądanie sądu — pomocy prawnej osobom, które nie dysponują odpowiednimi środkami majątkowymi, by zapewnić sobie tę pomoc. W wymienionych wyżej wypadkach sąd, rozstrzygając sprawę, zasądza honorarium na rzecz zespołu, a jeżeli honorarium nie zostanie w ten sposób ściągnięte, to koszty te mogą być zaspokojone ze specjalnego funduszu, utworzonego na ten cel przez Ministerstwo Sprawiedliwości — do dyspozycji adwokatury.

W zależności od stażu pracy zróżnicowane są uprawnienia adwokatów rumuńskich. Adwokaci posiadający 2-letni staż mogą występować tylko przed sądami niższymi i sądem wojewódzkim jako sądem I instancji. Adwokaci z 5-letnim stażem mogą występować przed wszystkimi sądami i instytucjami z wyjątkiem Sądu Najwyższego. Przed tym ostatnim mogą występować tylko adwokaci z 10-letnim stażem.

Taryfę opłat ustala Ministerstwo Sprawiedliwości. Z sum zainkasowanych przez zespół 70% wypłaca się adwokatowi, a najwyżej 30% zatrzymuje się na koszty administracyjne, biurowe, premie i zapomogi oraz inne cele przewidziane w budżecie danego kolegium. Adwokaci mają prawo do miesięcznego płatnego urlopu. Ubezpieczenie ich reguluje specjalny statut.

Po omówieniu treści ustawy autor sugeruje, żeby szereg instytucji, które znalazły w tej ustawie wyraz, można było przeszczepić na grunt polski. W szczególności zasługują tu na uwagę zasady wynagradzania adwokatów za sprawy prowadzone z urzędu, korzystanie z płatnego urlopu i z ubezpieczeń oraz sposób uzyskania tytułu egzekucyjnego w wypadkach niezapłacenia przez klienta kwot należnych zespołowi, jak również uzależnienie zakresu uprawnień adwokata od stażu pracy.

○ adwokaturze

pisze w nrze 11 (październik 1963 r.) „Nowego Prawa” J. Nawrot w artykule pt.: Praca zespołowa adwokatów w państwach kapitalistycznych.

Autor określa kancelarię adwokacką w ustroju kapitalistycznym jako przedsiębiorstwo zarobkowe. Jako takie więc, jest ono nastawione na osiągnięcie maksymalnego zysku.

Autor pisze: „Osiągnięcie niezależności i niezawisłości od aparatu państwowego było koniecznością, ponieważ dopiero ten system pozwala adwokaturze na realizację prawa wartości, prawa ekonomicznego, osiągnięcie maksymalnego zysku”.

I dalej: „Adwokat w kapitalizmie, podobnie jak każdy kapitalista, jak każdy posiadacz kapitału nie zadowala się zwykłym dochodem, jaki mu przynosi jego praca, pozycja społeczna, monopolistyczne stanowisko, lecz dąży do osiągnięcia początkowo zysku zwykłego, a później nadzwyczajnego”.